

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Baška 137, okres Frýdek-Místek

739 01 Baška 137

Identifikátor školy: 600 134 440

Zřizovatel: Obec Baška 420

Okresní úřad, referát školství, Komenského 447, 738 02 Frýdek-Místek

Termín konání komplexní inspekce: 20. – 22. března 2001

Čj.	142 107/01-11083
Signatura	on2bu138

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Neúplná základní škola Baška 137, okres Frýdek-Místek, byla zařazena do sítě škol, předškolních a školních zařízení rozhodnutím Školského úřadu Frýdek-Místek čj.: šk. 363/2000-Rud ze dne 18. 12. 2000. Škola nemá právní subjektivitu.

Ve školním roce 2000/2001 školu navštěvuje 176 žáků 1. – 5. ročníku, kteří jsou rozděleni do devíti tříd. V hlavní školní budově je umístěno pět tříd, v místních částech Kunčičky a Hodoňovice po dvou třídách. Součástí školy je školní družina (jedno oddělení v Kunčičkách a jedno oddělení v Bašce) a školní jídelna.

Ve škole je vyučováno podle vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT ČR dne 30. 4. 1996 pod čj.: 16 847/96-2, včetně úprav a doplňků.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Inspekce se zaměřila na posouzení kvality vzdělávání v českém jazyce, anglickém jazyce, matematice a přírodovědě. Hospitováno bylo u všech vyučujících a ve všech ročnících. Hodinové dotace sledovaných předmětů odpovídají schváleným učebním plánům. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Tematické plány jsou zpracovány, je zde vhodně využito poznatků a zkušeností z časopisu „Moderní vyučování“, dílčích školení jednotlivých vyučujících či materiálů z „Raabíku“.

Z dvanácti pedagogických pracovníků deset splňuje požadavky vyhlášky MŠMT ČR č. 139 o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců z 28. 5. 1997. Nedostačující kvalifikace se v průběhu hospitovaných hodin neprojevovala a podle vyjádření vedení školy jsou tyto učitelky svým pracovním západem a vztahem k žákům pro školu jednoznačným přínosem.

Pracovní prostředí všech tří budov je příjemné, odpovídá psychohygienickým požadavkům a působí podnětně. Ve všech prostorách vládne vzorný pořádek a čistota. Učebny jsou prostorné, vybaveny odpovídajícím školním nábytkem a velmi vkusně vyzdobeny převážně žakovskými výrobky a výkresy. V hlavní budově, kde má být provedena generální oprava rozvodu elektrické sítě, je i přes snahu všech zaměstnanců patrné značné opotřebování maleb na stěnách. Každá z budov má malou tělocvičnu, která je přiměřeně vybavena tělovýchovným náradím a v okolí malé školní hřiště. V hlavní budově je umístěna keramická pec s dílnou, která je využívána rovněž žáky z elokovaných pracovišť. Materiální vybavení školy učebními pomůckami a dalšími materiály odpovídá potřebám zvoleného vzdělávacího programu. Převoz učebních pomůcek podle aktuálního umístění ročníků na odloučená pracoviště je zajišťován. Škola není připojena na Internet, pro výuku (český jazyk, anglický jazyk, matematika atd.) a nápravu specifických poruch učení využívá škola devět počítačů. Ve spolupráci s Obecním úřadem a rodičovským sdružením jsou postupně jednotlivé školní budovy vybavovány kopírkami. Pitný režim je dodržován, škola zajišťuje pro žáky i svačinky.

Český jazyk

Všechny sledované hodiny měly promyšlenou strukturu, která odpovídala věku žáků a stanoveným výukovým cílům. Učitelky respektovaly individuální žakovské tempo, zařazovaly relaxační činnosti, motivovaly žáky okamžitou pochvalou i slovním hodnocením. Vhodně bylo využíváno mezipředmětových vztahů i výchovných momentů. Při výuce byly v úvodních částech hodin používány metody opakovací spolu s hodnocením, při samostatné práci žáků pak metody aplikační a procvičovací. Žáci pracovali samostatně, ve dvojicích i ve skupinách, frontálního způsobu výuky bylo použito minimálně. Při samostatné práci byl

vytvářen dostatečný prostor pro kooperaci a vzájemnou toleranci. Žákům byla poskytována přiměřená pomoc, často byla oceňována snaha a pokrok. Komunikační dovednosti žáků byly cíleně rozvíjeny. Rovněž písemnému projevu a úpravě sešitů je věnována patřičná pozornost.

Úroveň výuky českého jazyka je hodnocena jako vynikající.

Anglický jazyk

Ve škole se od čtvrtého ročníku vyučuje pouze anglický jazyk. Žáci nižších tříd mohou navštěvovat kroužek anglického nebo německého jazyka. Třídní učitelka páté třídy v Hodoňovicích, která zde učí rovněž anglický jazyk, byla v době inspekce nemocná. Vyučující si zvolily anglické učebnice Chatterbox, které upřednostňují komunikační pojetí jazykového vyučování. V průběhu hodin byly funkčně využívány učebnice, pracovní listy, kartičky i didaktické hry. Podstatná část hodin byla vedena v angličtině, vyučující se snažila o vyvážené zapojení všech žáků do konverzace. Většina úkolů byla řešena ve dvojicích nebo ve skupinách, žáci velmi dobře spolupracovali. Práce byly bezprostředně vyhodnocovány a chyby korigovány. Časté pochvaly plnily svou motivační funkci. Citlivě bylo reagováno na únavu a pokles pozornosti zařazováním cvičení, písňemi, pohybem ve třídě. Patřičná pozornost byla rovněž věnována opravě a nácvičku správné výslovnosti. Žáci prokazovali dobrou znalost slovní zásoby a chápali podstatu cizojazyčných pokynů. Individuální žákovské schopnosti i tempo byly vyučující respektovány, jejich vztahy byly založeny na vzájemné důvěře.

Úroveň výuky anglického jazyka je hodnocena jako vynikající.

Matematika a přírodověda

Formy výuky a použité metodické postupy odpovídají žákovským možnostem. Ve sledovaných hodinách byly využity rozmanité vyučovací metody, od frontální, práci ve skupinách a až po individuální. Také jednotlivá pracovní tempa jsou vhodně členěna a kombinována, jsou zařazovány vhodné relaxační či motivační prvky. Otázky jsou kladeny jasně a srozumitelně, vyučující vyžadují odpovědi celou větou. Úvodní i průběžná motivace je nejčastěji prováděna formou hry nebo soutěže. Ve sledovaných hodinách žáci pracovali samostatně a aktivně. V přírodovědě pracovali s odbornou literaturou a sami si zpracovávali výstupy, které pak prezentovali ostatním žákům. Vzájemná komunikace mezi žáky a vyučujícími svědčí o vzájemné důvěře. Ve všech sledovaných hodinách bylo pracováno s chybou a byla uplatňována zpětná vazba.

Kvalita vzdělávání v matematice a přírodovědě je hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Vzhledem k popsáním jevům a doloženým výsledkům je kvalita vzdělání ve sledovaných předmětech hodnocena jako vynikající.

Plánování

Vedení školy v současné době zpracovává výhledovou koncepci rozvoje školy. Vzhledem k náročnosti organizačního i ekonomického zajištění výuky a provozu tří vzdálených pracovišť promýšlí optimální řešení této situace, včetně možnosti výstavby či přestavby školy na školu plně organizovanou. Tato představa se opírá jednak o neklesající počet žáků, o realitu výstavby rodinných domků v příměstské zóně v okolí okresního města, ale i o platby za dojíždějící žáky druhého stupně jednotlivým obcím z obecního rozpočtu.

Plán práce školy pro letošní školní rok vychází z analýzy předchozího období, stanovuje hlavní úkoly výchovně vzdělávací činnosti a konkretizuje organizaci školního roku. Jeho přílohu tvoří dále plán kontrolní činnosti, termíny a náplň pedagogických rad a třídních schůzek, plán práce školní družiny, přehled mimoškolních aktivit a plán spolupráce s ostatními subjekty. Při plánování jsou využívány podněty a připomínky pracovníků školy a zohledňována specifika jednotlivých pracovišť. Operativnímu řízení slouží měsíční plány, které na celoroční plán navazují a jsou doplňovány aktuálními úkoly, termíny a zodpovědností.

Škola se řídí schválenými učebními plány vzdělávacího programu Základní škola. V početnější třídě čtvrtého ročníku jsou tři vyučovací hodiny anglického jazyka, jedna hodina českého jazyka a jedna hodina matematiky děleny do skupin. V rámci nepovinných předmětů jsou nabízeny pohybové aktivity (v každé lokalitě jedna skupina), zdravotní tělesná výchova a sborový zpěv. Bohatá je rovněž nabídka zájmových kroužků. V celkem deseti skupinách mohou žáci pracovat v kroužku rukodělném, keramickém, divadelním, šachovém, hrát na flétnu či navštěvovat kroužek rytmiky, německého a anglického jazyka.

Pro čtyři integrované žáky jsou vypracovány individuální studijní plány. Reeducaci provádí dvě proškolené vyučující ve dvou hodinách týdně.

V rámci osvojování společenského chování, taktu či kulturnosti navštěvuje škola značné množství divadelních a filmových představení či výstav.

Koncepce dalšího rozvoje školy se v současné době zpracovává. Operativní plánování vytváří ucelený systém s fungující zpětnou vazbou. Tato oblast řízení je hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Organizační uspořádání školy má stanovena svá pravidla, která jsou všemi, žáky i vyučujícími respektována a zohledňuje náročnou řídicí práci při výuce ve třech dosti vzdálených budovách v různých částech obce. Kompetence ředitelky školy a její zástupkyně jsou v oblastech organizování a kontrolní činnosti jasně stanoveny. Chod školy se řídí vnitřním řádem školy a rozvrhem hodin.

Poradními orgány vedení školy jsou metodické sdružení a pedagogická rada, všichni pedagogičtí pracovníci se pak mohou k problémům vyslovit na pedagogických radách či na provozních poradách. Na programu pedagogických rad jsou kromě částí hodnotící a organizační vždy zařazována témata s širší pedagogickou problematikou a výměna poznatků z navštívených vzdělávacích a metodických akcí. Vyučující mají volný přístup k potřebným informacím, které jsou přehledně umístěny ve sborovnách všech tří školních budov. Naléhavé úkoly či informace předává ředitelka nebo její zástupkyně na odloučená pracoviště osobně.

Rodiče a zákonní zástupci získávají potřebné informace o prospěchu a chování především

prostřednictvím žákovských knížek a na třídních schůzkách nebo po domluvě kdykoliv. Škola informuje veřejnost i pomocí místního „Zpravodaje“.

Škola se velmi dobře prezentuje na veřejnosti svými již tradičními akcemi, které mají značnou podporu ze strany rodičů a místních orgánů (akce pro seniory u příležitosti vánoc a Dne matek, Mikulášská nadílka, Dny otevřených dveří s ukázkami výuky, Drakiáda, Den čarodějnic, Jarní jarmark, ekologický týden atd.). Velký ohlas má již pravidelně pořádaná pěvecká soutěž „Loutnička“ či vlastní dětský divadelní soubor s pravidelným vystupováním minimálně dvakrát ročně. Při všech těchto akcích dochází k neformálnímu upevňování vzájemných vztahů mezi veřejností, rodiči, žáky a pedagogy.

Výroční zpráva o činnosti školy poskytuje veškeré informace předepsané zákonem a rekapituluje celoroční dění ve škole. Škola vede i podrobnou fotokroniku z akcí školou pořádaných.

Pro svou další práci využívá ředitelka školy podněty a připomínky od pracovníků školy, orgánů státní správy a samosprávy, rodičů i dalších partnerů.

Kvalita i funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů jsou hodnoceny jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy i její zástupkyně uplatňují převážně demokratický styl řízení s participací spolupracovníků. Svým osobním příkladem, nenápadným vedením či usměrňováním dokáží strhnout a přesvědčit pro práci navíc nejen žáky, ale i ostatní pedagogické či provozní pracovníky. Příkladem za všechny je mimořádná obětavost kuchařky školní kuchyně v Bašce-Kunčičkách.

Vedení školy se podařilo vytvořit dělný tým složený z mladých perspektivních pracovníků, které, a to je na málokterých školách, obrazně „táhnou za jeden provaz a dýchají společně pro školu“. Je zde vidět neformální každodenní motivace, která se projevuje v praxi především svou kvalitou vzdělávání. Po uplatnění tvořivosti a iniciativy jednotlivců jsou trvale vytvářeny dobré podmínky.

Při kontrole personální dokumentace bylo zjištěno, že v letošním školním roce jedna vyučující a jedna vychovatelka školní družiny nespĺňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti dle přílohy č. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Oběma je ze strany vedení školy poskytována potřebná metodická pomoc.

Ředitelka školy má vytvořena kritéria pro osobní hodnocení a mimořádné odměny zaměstnanců, které jsou udělovány většinou za vedení zájmových kroužků a dobrou prezentaci školy na veřejnosti.

Oblast vedení a motivování je hodnocena jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Systém kontrolní činnosti vychází z plánů kontrolní a hospitační činnosti. Průběžně jsou prováděny kontroly pedagogické dokumentace třídního učitele. Plnění učebních osnov je sledováno formou srovnávacích kontrolních testů. Ředitelka spolu se zástupkyní provádí hospitační činnost, vede si záznamy a provádí hodnocení hodin s danými vyučujícími. Následný rozhovor má převážně motivační funkci a jeho cílem je především zlepšení kvality výuky. Frekvence navštívených hodin je vysoká (ke dni inspekce celkem 35 doložených hospitací), častější návštěvy jsou u začínajících či nekvalifikovaných učitelů.

Vzhledem ke značným vzdálenostem jednotlivých budov není možná pravidelná a každodenní kontrola všech pracovníků. Přesto podle chování jednotlivých správních zaměstnanců během inspekce a při pohovorech s nimi vyplynulo, že všichni oceňují práci vedení a v maximální míře se věnují práci s dětmi i o svém volnu. Totéž platí samozřejmě i pro všechny pedagogické zaměstnance.

System, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Přes nesporné problémy při organizaci či plánování, které způsobují tři různé budovy (například zajištění výuky cizího jazyka, distribuce učebních pomůcek, organizace mimoškolní činnosti, suplování) je kvalita řízení vzhledem k výše popsáným jevům celkově hodnocena jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Inspekční podkladová dokumentace – přehled o počtu žáků a tříd, přehled o odborné a pedagogické způsobilosti pracovníků školy a délce jejich praxe, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, standard základního vzdělání čj. 20 819/95-26, učební plán vzdělávacího programu Základní škola čj. 25 018/98-22.
- Vnitřní dokumentace a materiály školy – plán práce školy pro školní rok 2000/2001 včetně příloh, pracovní náplně pedagogických i nepedagogických pracovníků, kritéria osobního hodnocení, měsíční plány práce, tematické časové plány učiva, zápisy schůzek metodického sdružení, záznamy z kontrolní a hospitační činnosti, fotokronika, žákovské knížky, sešity.
- Povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů.
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Mimořádná nabídka zájmové činnosti.
- Prezentace školy na veřejnosti.
- Ochota všech zaměstnanců obětovat své osobní volno pro žáky.
- Klidná rodinná atmosféra školy.
- Zájem bývalých žáků o svou školu.

Negativa:

- Obtížné provozní podmínky.

Celkově je škola ve sledovaných oblastech hodnocena stupněm vynikající.

Inspekce nezjistila vzhledem k účelu poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům neefektivní využívání přidělených finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Židková
Členové týmu	Karel Richter

Ve Frýdku-Místku, dne 2. dubna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. dubna 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Alena Židková

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2001-04-26	142 134/01-11140
Zřizovatel	2001-04-26	142 131/01-11083
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.